

Protokoll fört vid lagtima Vårgille med Carlstads-Gillet fredagen den 21 april 2017.

Plats: Nöjesfabriken i Karlstad

§ 1. Välkomnande

Åldermannen Inger Berggrén hälsade medlemmar och de 15 personer som vid detta Gille skulle upptas som nya medlemmar välkomna. Ett speciellt välkomnande riktades till Gillets närvarande hedersledamöter Leif Alte, Per Berggrén och Monica Elgh.

§ 2. Intagning av nya medlemmar

Till säte och stämma i Gillet intogs de nya medlemmarna:

Agnred Lena
Anteryd Siv
Berg Göran
Broström Annette
Ehn Bertil
Holmqvist Anders
Lenger Bengt
Lenger Kerstin
Lundgren Bengt
Löfner Hans
Moberg Lennart
Mollstedt Bengt
Olsson Lars
Stjernström Eva
Stjernström Gunnar

§ 3.

Den utdelade föredragningslistan godkändes.

§ 4. Rapport från Gillets utvecklingsgrupp

Björn Bergergård som är sammankallande i Gillets utvecklingsgrupp rapporterade från gruppens arbete. Enligt de direktiv gruppen fått skall gruppen ge en slutrapport vid Höstgillet 2017. Gruppens ledamöter är, förutom Björn, Cecilia Melcher Bodin, Linda Höglund, Mats Ekholm och Lennart Hellqvist. Gruppen har hittills haft tre sammanträden.

Enligt anvisningarna äger gruppen att fritt diskutera utformningen av Gillet inför framtiden. Carlstads-Gillet skall dock fortfarande bygga på de principer som gällt sedan Gillet bildades år 1944.

I bilaga 1 redovisas exempel på diskussionspunkter som enligt anvisningarna bör beaktas och ges förslag till samt Björn Bergergårds redovisning.

§ 5. Gillets agerande avseende förslaget till höghusbygge i kvarteret Almen

Inger Berggrén redovisade hur Carlstads-Gillet hittills har agerat avseende det detaljplaneförslag som tagits fram gällande kvarteret Almen. Detta kunde Inger rapportera:

”Det har ju varit en hel del skrivelser om Stadshuset i samband med att det såldes i höstas. Av naturliga skäl undrar man då också vad det skall bli av omkringliggande delar. Som allmänhet har man begränsade möjligheter att påverka något innan det finns ett konkret förslag eller beslut. Nu finns det ett sådant! Kommunen ställer ut en detaljplan på kvarteret Almen och den vill man ha yttrande på senast den 27 april.

Jag har skissat på ett svar på detaljplanen, som vi skickar vi runt här idag. Den slutliga skrivelsen vill jag inte ha offentlig förrän den är inlämnad till kommunen.

Som ni vet har vi skrivit i tidningarna angående kvarteret Almen och jag har intervjuats i såväl radio som TV. Jag har alltid mötts av många människor, som velat hjälpa till så att det inte händer något i kvarteret. Det är en massiv opinion mot byggandet och jag skulle nog kunna säga att vi kan företräda många fler Karlstadsbor än de som är med i Gillet. Gillet kommer nu alltså att besvara detaljplanen. Framtidsrådet med Jonas Kullgren kommer också att göra en skrivelse. Även om en av föreningarna i Framtidsrådet inte skriver på, så vill jag att de två andra skickar in protesten mot planen.

Skulle detaljplanen mot all opinion ändå antas, så kommer vi att överklaga den med motivet att vi vidhåller tidigare yttrande och betonar betydelsen av riksintresset i kvarteret. Upphäver inte Länsstyrelsen planen då, så överklagar vi även Länsstyrelsens beslut. Det bör påpekas att från och med år 2017 gäller ny instansordning för överklagande. Får vi inte gehör för våra synpunkter i högsta instans, kan vi inte göra mer!”

§ 6. Gillets nya steg in i den digitala världen

Inger Berggrén informerade om pågående arbete med att utveckla vårt digitala arbetssätt.

Vi håller på att, med Göran Engströms och vår nyintagne medlem Göran Bergs hjälp, arbeta om hemsidan så att den blir långsiktigt hållbar och att vi där kan hålla kontakten med er alla. Efter hand skall vi kunna lägga ut allt fler handlingar och därmed få en transparens i föreningen. Hjälp då också till så att vi får in alla era mailadresser och uppdatera dem om ni byter. Skicka ett mail till skrivaren!

Efter hand kommer vår hemsida att bli mer och mer innehållsrik.

§ 7. Lokalfrågan

Rådet har informerats av kommunen att de har planer för våra lokaler i Gamla Wermlandsbanken och att vi så snart som möjligt bör ut ur dessa. Vi har erbjudits att få hyra Åttkanten på Herrhagen. Vi har tittat på lokalerna, men konstaterat att de är tre gånger för stora för oss och dessutom mer än dubbelt så dyra jämfört med vår hyra idag. Efter hand har vi sett på lokaler i kvarteret Almen. Det vore som "att komma hem" om vi kunde få lokaler här, men detta har inte visat sig realistiskt. Nu återstår att vi skulle kunna få disponera ett kontorsutrymme i Residenset. Jag tror att detta skulle kunna vara ett mycket bra alternativ och vi kommer att arbeta för att det går att förverkliga.

§ 8. Anders Blomqvists bok om Stadsträdgården

Vår medlem Emilie Nilsson har lämnat in ett medborgarförslag till kommunen om att boken om Stadsträdgården skall tryckas. För att ett sådant förslag skall komma upp till behandling i fullmäktige måste det finnas minst femtio gillande på det. Då gäller att man genom att gå in på kommunens hemsida och skriver under också har legitimerat sig (digitalt) och då accepteras ens "röst". Det går alltså inte att skicka in en lista med namn. Än så länge är det inte 50, som har varit positiva till förslaget. Inger Berggrén uppmanade därför de närvarande att om de vill stödja förslaget, göra det genom att skriva in det på där avsedd plats. Det arbete som Anders har gjort är fantastiskt och en del av stadens historia väl jämförbart med tidigare böcker om Karlstadshistoria.

§ 9. Gillets ekonomi/fastställande av medlemsavgift för år 2018

Vår skattmästare Barbro Brolinson redovisade Gillets ekonomiska ställning. Den ser rimligt bra ut. Tillväxten på våra fonder i Nordea (Stratega 10 och Stratega 30) har varit acceptabel. Fondmedel har använts till delfinansiering av vår tidskrift och det mer omfattande numret om 100-årsminnet av den stora översvämningen år 1916 samt för stödköp av boken "Levin Rydéns botaniska trädgård på Romstad", som utgör nr 45 i Gillets skriftserie.

Barbro påpekade dock att om alla betalade sin medlemsavgift skulle ekonomin se betydligt bättre ut. Ett omfattande påminnelsearbete via telefon har utförts av förre skrivaren Erik Hellberg. Detta har gett resultat – fler har betalat sin medlemsavgift och några har begärt utträde. Nu är vi i den situationen att skattmästaren kommer tillskriva

de som ännu inte har betalat sin medlemsavgift och meddela dessa att vi tolkar detta som att de inte längre önskar vara medlemmar. Om de ändå fortsatt vill vara kvar i Gillet gäller det att snabbt betala in sin avgift.

Avslutningsvis föreslog Barbro att det inte nu finns anledning att höja medlemsavgiften. Gillet beslutade således:

att medlemsavgiften för år 2018 fortsatt skall vara 250 kronor

§ 10. Förslag om förändring av Gillets verksamhetsår till kalenderår

Gilletts skrivare Lennart Hellqvist redogjorde för det förslag om ändrat verksamhetsår till kalenderår, som behandlades vid Höstgillet 2016. Förslaget innebär vissa stadgeändringar och skall därför beslutas av två lagtima Gillen. Förslaget i dess sammanfattning är:

*Efter beslut av **Höstgillet** 2016 och uppföljande beslut vid **Vårgillet** 2017 ändras Gillets verksamhetsår till kalenderår från och med år 2018.*

Från och med år 2018 hanteras gilletts ekonomi och verksamhetsberättelser enligt följande:

*Vid **Höstgillet** (i november månad) presenteras en ekonomisk prognos för pågående verksamhetsår. Denna prognos ligger till grund för påföljande års verksamhetsplan och budget. Budgetförslaget innehåller förslag om eventuellt förändrad medlemsavgift. Förslaget behandlas och beslut tas av **Höstgillet**.*

*I övrigt behandlas valärendena som idag av **Höstgillet**. Dock med tydliggörande att de nya ledamöter som väljs, inklusive åldermannen, tillträder nästkommande verksamhetsår. Sittande råd uppbär ansvar för det verksamhetsår de haft ansvar för till dess att granskningsrapporten presenterats och godkänts vid efterföljande **Vårgille**.*

*Vid **Vårgillet** redovisas föregående års faktiska resultat i form av bokslut och verksamhetsberättelse samt granskningsberättelse och frågan om ansvarsfrihet.*

*Parentation över avlidna medlemmar sker vid **Vårgillet** i stället för som idag vid Höstgillet*

*Bokslutet, råds- och granskningsberättelsen som behandlas av **Vårgillet 2018** kommer som en konsekvens av om rådets förslag blir tillämpat, att omfatta perioden 1 oktober 2016 – 31 december 2017. Alltså en tidsperiod som omfattar 15 månader.*

Vårgillet beslutade enligt förslaget och i förslaget redovisade stadgeändringar kommer att göras.

§ 11. Överlämnad gåva

Gilletts medlem Leif Ronge har överlämnat en gåva från hans framlidne bror Anders Ronge. Gåvan utgör tre pärmar med sorterade vykort från Karlstad. Vissa av vykorterna är mer än hundra år gamla och kommer att utgöra ett värdefullt till Gillets samlade

material. Åldermannen riktade ett stort tack till Leif Ronge och lovade att gåvan kommer att förvaltas väl.

§ 12. Avslutning

Åldermannen förklarade Vårgillet 2017 avslutat.

Vid protokollet

Justeras

Lennart Hellqvist
Skrivare

Inger Berggrén
Ålderman

Efter förhandlingarna fick vi först lyssna till Malin Lundberg, som är en av de ansvariga på Nöjesfabriken. Hon berättade om Nöjesfabrikens historia och dess lokaler, som ursprungligen byggdes för Karlstads Mekaniska Werkstad år 1860. Hon poängterade att hon nu var fabrikschef i dessa lokaler, men med en helt annan verksamhet än den ursprungliga. I KMW arbetade cirka 150 personer. Med nuvarande verksamhet sysselsätts för närvarande 179 personer. Förutom en omfattande verksamhet med bl a konserter, bowlinghall och restaurangverksamhet bedrivs också konferensverksamhet. Åldermannen tackade Malin för en intressant föredragning med orden att vi verkligen kände historiens vingslag från vår stads historia – dock har dunkandet från maskinerna bytts ut mot ljuden av bowlingklotens rullande.

Efter Malins föredrag tog Jonas Kullgren med oss på en intressant arkitektonisk resa i tid och rum. Resan från antikens arkitektur med nedslag i olika stilar och länder och hur den kan återspeglas i olika byggnader i vår egen stad inringades med ett vackert bildspel. Åldermannen tackade Jonas med orden hur fantastiskt han lyfte oss och gav oss utblickar över världen och skapade en känsla för det vi har i Karlstad och hur vi kan sätta in det i ett historiskt perspektiv.

Efter föredragningarna avnjöt vi en välsmakande måltid med engagerad allsång, som leddes av vår alltid eminenta sånganförande Olle Österling.

Efter måltiden avnjöts kaffe med underhållande musik av vår nybildade gillesorkester. Ett stort tack riktades till orkestermedlemmarna Per Berggrén, Bengt Lundgren, Johnny Nilsson och Jonas Kullgren.

Vårgillet hade samlat 102 medlemmar, varav 90 stycken deltog i måltiden.

Bilaga1

1. Invalsceremonin har förändrats efterhand. Ordval i ceremonin skulle kunna moderniseras.
2. Vilka skall tas in? Skall man sätta en åldersgräns? Hur skall vi nå yngre blivande medlemmar? Vilande medlemmar under vissa perioder av ens liv?
3. Skulle man kunna tänka ett familjemedlemskap? D v s att två personer på samma adress är familjemedlemmar, men, då till exempel, endast får en tidning. Och alltså en lägre avgift tillsammans än för två separata medlemmar.
4. Hur skall vi bli mer "digitala"? Mail till och från medlemmarna, hemsidan vem ansvarar för uppdatering av diverse dokument osv.
5. Vi har hållit Gille höst och vår. I stadgarna finns reglerat vad som skall avhandlas på respektive Gille. Nu, när vi förmodligen får ett räkenskapsår, som följer kalenderåret, kommer Rådet att revidera stadgarna. Fundera över formerna för Gillen, är det för exklusivt att ha middag på ett Gille? Skall vi ha Gille oftare? Skall det finnas en grupp som tar på sig att ordna Gille och i så fall med Munsken (som sitter i Rådet) som ansvarig? Hur väljs i en sådan grupp och på hur länge? Skulle man kunna begära att man på något sätt alltid har varit medlem i denna grupp för att kunna åta sig andra uppdrag i föreningen?
6. Det är alltid svårt att få funktionärer till Rådet. Varför? Föreslå former för inval och kontinuitet i Rådet och hur det skulle kunna bli lockande att vara med. Eventuella ålders- och tidsbegränsningar?
7. En mer aktiv förening förutsätter att fler engagerar sig. Men hur?
8. Föredrag m m mellan Gillena? Andra realistiska aktiviteter?
9. Bilda en grupp som ansvarar för föredrag och logistiken kring dem? (Lokal, ev. fika, vem som har tillträde, inträdesavgift osv. Kanske allmänna föredrag men med reducerad avgift för Gillmedlemmar?)
10. Gatuutställningar av bilder på platser där något hänt?
11. Rundresa i kommunen, guidad rundtur?

Listan kan göras hur lång som helst, men låt er inte bindas upp av något utan låt fantasin flöda på ett respektfullt sätt! Vi vill att man skall känna igen föreningen, men att den skall få en nytändning, attrahera många människor och bli en förening med framtidsvyer som har historien som bas!

Förutom föreningens styrelse, Gillets Råd, med tio medlemmar, är det viktigt att peka på:

- vår Hemsida, som Göran Engström sköter

- att vi har en Foto- och bildgrupp (Ulf Lagerbäck och Bengt Johansson) som också digitaliserar bilder (Börje Nygren och Karl-Fredrik Dahlström) i vårt arkiv och
- att vi tillsammans med Hembygdsföreningen i Karlstad och Karlstad Lever har ett Framtidsråd (Jonas Kullgren) för behandling av frågor som gäller stadens förändringar och utveckling.

Björn Bergergårds avrapportering innehöll ett antal förslag till nya aktiviteter. En sammanfattning av hans redovisning redovisas nedan:

Uppdraget

Det uppdrag vi fått av Inger är att "Arbeta med förändringar inom Gillet för att vi ska vara en attraktiv förening även i framtiden."

Vårt mål i Utvecklingsgruppen

Att producera ett antal genomförbara idéer som leder oss fram till:

Hur vi kan attrahera nya medlemmar in i Carlstads-Gillet och hur vi får våra medlemmar att känna sig delaktiga i Gillets verksamhet.

Våra förslag:

Medlemskap. Arbetet pågår med att förenkla medlemskapet. Medlemskap i Gillet bör fortsättningsvis bygga på *en persons genuina intresse* för Gillets uppdrag – och *viljan att engagera sig* i Karlstads historia, nutid och framtid – vårt samhälles utveckling i ett vidare perspektiv.

Vi ser också ett särskilt värde i inflyttande karlstadsbor som har med sig erfarenheter och infallsvinklar från andra orter och miljöer – hur man arbetat med historia, nutid och framtid där man kommer ifrån – nya perspektiv som kan berika vår kreativitet och våra tankemönster (lätt att fastna i gamla spår).

Familjemedlemskap. Att vi vid sidan om det individuella medlemskapet inför ett "familjemedlemskap" (två personer som lever tillsammans) – förslag 375 kr för 2017. En tidning till familjemedlemskapet.

Arbetet pågår med att **förenkla medlemskapet → invalsceremonin** vitaliseras och kortas ner, med ny mer tidsenlig text – och en text som bl.a. inspirerar till nya perspektiv beroende på var vi träffas.

Carlstads-Gillet **hemsida**, och våra **sociala medier** ska följa den digitala utvecklingen och upplevas *lättillgängliga* och *lättanvända*. Ex: "Vill du bli medlem?" "Så här gör du." För nya medlemmar – registerkort digitalt.

Snabbare kommunikation via vår hemsida. **Mailutskick** till medlemmar (krävs allas disciplin, att kontaktuppgifter är kontinuerligt uppdaterade) – info och handlingar före våra mer traditionella gillen, bredare och smalare möten och temakvällar.

Protokoll snabbt ut till alla efter sammankomster.

Reklam från hemsidan – ex: beställa böcker.

Ta med en gäst! Ett sätt att attrahera nya medlemmar kan vara att du som medlem kan ta med en gäst till ett gille – kanske en presumtiv medlem?

Fler träffar. Vi vill ha fler träffar – här finns några uppslag:

- Tema-café – om vilket tema som helst som intresserar många av oss, medlemmar och andra (blivande medlemmar?)
- Integrering av nya karlstadsbor.
- Pub-kvällar med samtal över ett glas öl kring aktuellt ämne eller något annat vi vill diskutera
- Temakvällar med storytelling – om praktiskt taget vad-som-helst-som-engagerar. Ex:
 - Sportstaden Karlstad
 - Broarnas stad
 - Hamntrafikens start och nuläge
 - Badhusen
 - Friluftskarlstad
 - Mariebergsskogen – hur idén föddes och hur Skogen utvecklades
 - Modern stadshistoria – ex: hur Kronoparken kom till
 - Sjukhusen – från det första vid parken till det stora vid älven
 - Musikstaden – en resa under flera hundra år – där vi lyssnar till olika smakprov, och kanske ”ser” via nätet
 - Stadsvandringar med skön avrundning för gom och strupe

Framförhållning och information direkt

Genom bättre framförhållning ges info om nästa aktiviteter under varje gille (ligger samma dag dessutom på hemsidan).

Rådslaget. Vi når snabbt ut till så många som möjligt via våra digitala vägar till våra medlemmar, lokala politiker, press, opinionsbildare m.fl. – för att få fram många perspektiv och öka engagemanget kring aktuella företeelser – ex. glashöghuset/tornet på Drottninggatan.

Visionerna. Utan visioner ingen framtid. Vi inser att vi utifrån i Carlstads-Gillet kan ta initiativ till att fler karlstadsbor ”kan kliva in i Karlstad 2020, 2027 och 2050”. Inom Framtidsgruppen finns kopplingar till lågstadiets 3-klassare, till historiestudenter som studerar på universitetet ... och självklart vilka bilder vi inom Carlstads-Gillets medlemmar ser framför oss.

Rullande temagrupper. Vi ser värdet av temagrupper bestående av medlemmar med gemensamma intressen kring ett tema – processer som kan rulla vidare och där medlemmar kan kliva av och andra kliva in.

Genom att vi kartlägger och delger våra specialintressen ökar chansen att medlemmar som delar ett intresseområde tillsammans startar en temagrupp kring intresset.

Den centrala tanken kring rullande temagrupper är att allt fler kan känna ett eget engagemang i Gillet.

Gille, ålderman, skrivare och skattskrivare – begrepp som ”skapar nyfikenhet” eller ”stöter bort”?

Vi diskuterade de begreppen och hade olika åsikter om deras värde.

Någon framhöll det historiska värdet – att det är viktigt att behålla de gamla benämningarna för att bl.a. skilja vår förening från ”vanliga” föreningar.

Någon tryckte på risken av att de gamla begreppen kan påverka yngre potentiella medlemmar att uppfatta Gillet som ett ålderdomligt konservativt, och inte så intressant, sällskap.

Vår diskussion ledde fram till, att det är mest sannolikt att de gamla benämningarna kommer att finnas kvar – för hur länge vet vi inte.

Vi enades om att det för några presumtiva medlemmar kan var värdefullt att få veta **varför vi har valt att behålla de gamla uttrycken**. Helst med en lite avväpnande knorr.

Textförslag för hemsidan, och i annan information, på **hur vi kan tala om VARFÖR Gille**, från fornsvenska ”gilde”, har historiskt haft olika innebörder – som arbetsgemenskap, intressegrupper, för en högtid m. m. Numera används gille främst om kalas.

Vi har valt att behålla benämningen **Gillet**, istället för det mer anonyma begreppet förening, för vårt gemensamma intresse för Karlstads spännande historia och nuvarande och kommande utveckling.

Ordföranden i städernas gillen och hantverksskrån kallades förr ofta **Ålderman**, precis som byäldste i byar på betydligt sydligare breddgrader.

Skrivare och **skattmästare** är gamla yrkesbenämningar som de flesta av oss kan tycka passar bättre i **Gillet** än de vanligare rollerna sekreterare och kassör.

Hur kommande generationer kommer att förändra vår Karlstads-förening vet vi inget om. Kanske byts benämningen Ålderman ut mot ”Chieftain” (hövding, ledare för en klan) eller något annat. Vem vet?

Historiskt möte på Stora Torget 2018

Gilletes teatergrupp låter oss möta en av Karlstads ”nyckelpersoner” från tiden strax före årsskiftet 1500 – 1600. Spännande möten uppstår när den aktuella personen år 2018, på Stora Torget i den moderna staden Karlstad, möter antal 2010-talsmänniskor. Obegripligheter blandat med förundran och nyfikenhet, misstänksamhet och rädsla. Fullständigt oförutsägbara samtal.

Utvecklingsgruppen fortsätter sitt arbete och efter vissa ytterligare bearbetningar kommer gruppens olika förslag att läggas ut på Gillets hemsida, där gruppen och Gillets råd gärna vill ha synpunkter inför behandlingen av gruppens slutförslag vid Höstgillet 2017.

